Torsdagen, 10 mars 2022

P9_TA(2022)0069

Tillsättning av ett särskilt utskott för covid-19-pandemin: lärdomar och rekommendationer inför framtiden

Europaparlamentets beslut av den 10 mars 2022 om tillsättning av ett särskilt utskott för ”covid-19-pandemin: lärdomar och rekommendationer för framtiden”, dess ansvarsområden, sammansättning och mandatperiod (2022/2584(RSO))

(2022/C 347/27)

Europaparlamentet fattar detta beslut

— med beaktande av talmanskonferensens förslag,

— med beaktande av sin resolution av den 17 april 2020 om en samordnad EU-insats mot covid-19-pandemin och dess konsekvenser ([1]),

— med beaktande av sin resolution av den 19 juni 2020 om situationen i Schengenområdet efter covid-19-utbrottet ([2]),

— med beaktande av sin resolution av den 19 juni 2020 om europeiskt skydd av gränsöverskridande arbetare och säsongsarbetare i samband med covid-19-krisen ([3]),

— med beaktande av sin resolution av den 10 juli 2020 om EU:s folkhälsostrategi efter covid-19 ([4]),

— med beaktande av sin resolution av den 17 september 2020 om covid-19: EU-samordning av hälsobedömningar och riskklassificering samt konsekvenserna för Schengen och den inre marknaden ([5]),

— med beaktande av sin resolution av den 13 november 2020 om covid-19-åtgärdernas inverkan på demokratin, rättsstaten och de grundläggande rättigheterna ([6]),

— med beaktande av sin resolution av den 10 juni 2021 om hanteringen av de globala utmaningarna till följd av covid-19: effekterna av undantaget från WTO:s Trips-avtal för vacciner, behandling, utrustning och ökad produktions- och tillverkningskapacitet i utvecklingsländerna när det gäller covid-19 ([7]),

— med beaktande av sin resolution av den 21 oktober 2021 om transparens i EU i samband med utveckling, inköp och distribution av covid-19-vaccin ([8]),

— med beaktande av kommissionens uppsättning av förslag om en europeisk hälsounion av den 11 november 2020 och dess förslag till förordning om allvarliga gränsöverskridande hot mot människors hälsa (COM(2020)0727),

— med beaktande av artikel 207 i arbetsordningen, och av följande skäl:

A. Spridningen av covid-19 har tragiskt kostat miljontals människors liv i Europa och världen, orsakat irreparabla skador och tvingat över en miljard människor att stanna i sina hem.

B. Många åtgärder har vidtagits på EU-nivå, bland annat genom EU:s vaccinstrategi och samordning av en gemensam europeisk reaktion.

([1]) EUT C 316, 6.8.2021, s. 2.
([2]) EUT C 362, 8.9.2021, s. 77.
([3]) EUT C 362, 8.9.2021, s. 82.
([4]) EUT C 371, 15.9.2021, s. 102.
([5]) EUT C 385, 22.9.2021, s. 159.
([6]) EUT C 415, 13.10.2021, s. 36.
([7]) EUT C 67, 8.2.2022, s. 64.
([8]) Antagna texter, P9_TA(2021)0435.

C. Team Europe är en av de ledande bidragsgivarna till Covax, det globala initiativet för att säkerställa rättvis tillgång till vacciner mot covid-19.

D. Med tanke på hur mycket av ekonomiska resurser det behövs för att hantera konsekvenserna av covid-19-pandemin är det viktigt med transparens och ansvarsskyldighet i de offentliga utgifterna.

E. Covid-19 har drabbat kvinnor, ungdomar, personer med funktionsnedsättning och utsatta grupper oproportionerligt hårt och har ökat den globala ojämlikheten.

1. Europaparlamentet beslutar tillsätta ett särskilt utskott för covid-19-pandemin: lärdomar och rekommendationer för framtiden, med uppgift att undersöka hur EU:s insatser mot pandemin, tillsammans med de erfarenheter som vunnits, kan bidra till framtida åtgärder på följande områden:

Hälsa

a) EU:s och dess institutioners och byråers insatser mot pandemin, med utgångspunkt i hälsounionspaketet för att stärka EU:s krisförebyggande, krisberedskap och krishantering vid gränsöverskridande hälsohot.

b) Graden av samordning och solidaritet mellan medlemsstaterna och hälso- och sjukvårdssystemens beredskap att hantera pandemin och framtida gränsöverskridande hälsohot.

c) Pandemins hälsoeffekter, inbegripet på kontinuiteten i hälso- och sjukvård och förebyggande, screening, diagnos, behandling och övervakning av icke-överförbara sjukdomar, psykisk hälsa, ”långvarig covid-19” samt sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter.

d) Konsekvenserna för tillhandahållandet av hälso- och sjukvård vid personalbrist och tillgången till läkemedel och medicintekniska produkter, inbegripet skyddsutrustning, och pandemins inverkan på vård- och omsorgstjänster, personer som bor i vård- och omsorgsboenden, arbetstagare, anhöriga omsorgsgivare och personer i beroendeställning till dem.

e) Pandemins inverkan på framväxten av digital hälsa, telemedicin och distanssamråd, fjärrövervakning, uppkopplade enheter, digitala hälsoplattformar och hälsoappar.

f) EU:s strategi för vacciner mot covid-19 och hur den kunnat säkerställa leverans av säkra och effektiva vacciner, inbegripet förhandlingar om förhandsåtaganden om inköp och gemensamma inköpsavtal, transparens i och efterlevnad av avtal och licensavtal samt produktion, lagring och distribution av vaccin, samt frågan om rättsligt ansvar och läkemedelsindustrins roll i ovannämnda hänseenden, samt i fråga om tekniköverföring, aspekter av patentskydd och insyn i lobbyverksamheten.

g) Samarbete om vetenskapligt baserade och samordnade riskhanteringsåtgärder, inbegripet den rådgivande panelen för covid-19.

h) Rollen och mandatet för Europeiska myndigheten för beredskap och insatser vid hälsokriser (Hera), Europeiska läkemedelsmyndigheten (EMA) och Europeiska centrumet för förebyggande och kontroll av sjukdomar (ECDC) samt strategin för covid-19-behandlingar i utvecklingen av tillgängliga produkter till rimliga priser.

i) Vaccinationsmotstånd och spridning av felaktig information i kampen mot pandemin och ytterligare EU-åtgärder för att ta itu med dessa fenomen i framtiden.

j) Sambandet mellan djurs och människors hälsa, särskilt när det gäller zoonotiska sjukdomar, enligt One health-modellen.

En samordnad strategi med respekt för demokrati och grundläggande rättigheter

k) Frågorna om huruvida medlemsstaternas gränsstängningar och andra begränsningar av den fria rörligheten för personer och den inre marknaden varit nödvändiga och proportionerliga och om hur man kan undvika onödiga begränsningar i framtiden, bland annat genom att utveckla en gemensam strategi för reseåtgärder.

l) Konsekvenserna för utsatta gruppers individuella och grundläggande rättigheter och för ojämlikheten i allmänhet.

m) De olika strategierna för utveckling och genomförande av tekniska verktyg i kampen mot covid-19, såsom kontaktspårningsappar och EU:s digitala covidintyg,

n) Medlemsstaternas användning av olika dataset och vad man måste lära sig i fråga om att använda samma uppgifter och kriterier, särskilt rollen för de dataset som ECDC tillhandahåller.

o) Demokratisk tillsyn över insatserna mot pandemin, inbegripet att Europaparlamentet och medlemsstaternas parlament får medverka i beslutsfattandet och transparensen, med beaktande av arbetet i kontaktgruppen mot covid-19.

Sociala och ekonomiska konsekvenser

p) Konsekvenserna för arbetets organisation, distansarbetet och arbetets framtid och pandemins konsekvenser för fattigdom, ojämlikhet och social utestängning samt för de sociala trygghetssystemen.

q) Lösningar för att övervinna hinder för användningen av digital teknik och öka kompetenshöjning och omskolning av arbetstagare.

r) Vilka konsekvenser insatserna mot framtida gränsöverskridande hälsohot innebär för jämställdheten, inbegripet för dem som riskerar att utsättas för könsrelaterat våld och övergrepp i hemmet, och vilken uppmärksamhet som ägnas åt att integrera jämställdhetsperspektivet i krishanteringen.

s) Pandemins inverkan på utbildning och utveckling av barn och ungdomar.

t) Åtgärder som bildar ett viktigt inslag i en stark EU-industripolitik och avser dels att säkerställa EU:s hälsorelaterade strategiska oberoende och leveranskedjornas motståndskraft, inbegripet för kritiska läkemedel och medicinska produkter och andra viktiga varor, dels att stödja och anpassa EU:s hälsoforskningspolitik för att hantera den nuvarande krisen och förhindra att den uppstår på nytt.

u) Konsekvenserna för de sektorer som drabbats hårdast av pandemin, såsom kulturen, besöksnäringen, turismen och transportväsendet, och hur snabba och ändamålsenliga EU:s insatser är.

EU och världen

v) EU:s förvaltnings- och samordningsroll bland medlemsstaterna när det gäller pandemins internationella aspekter, bland annat inom ramen för Världshälsoorganisationen (WHO), Världshandelsorganisationen (WTO) och andra multilaterala initiativ såsom Covax, och ett eventuellt internationellt fördrag om pandemier, översyn av det internationella hälsoreglementet (IHR) och behovet av en harmoniserad strategi för resenärer till EU från tredjeländer.

w) Strategin för vaccindiplomati och i vilken utsträckning den bidrar till global solidaritet, allmän och rättvis tillgång till viktiga medicinska produkter och vacciner, och tanken om att ”ingen är säker förrän alla är säkra”.

x) EU:s och dess medlemsstaters roll för att få bukt med att försörjningen med och tillgången till covid-19-vacciner och medicinska produkter över hela världen är både otillräcklig och orättvis, genom åtgärder för att produkterna ska bli överkomligt prissatta och tillgängliga, samt åtgärder mot flaskhalsar i leveranskedjan, och handelsrelaterade hinder, jämte infrastrukturåtgärder och åtgärder för att säkerställa transparens i leveranskedjan och tillhandahålla expertis och tekniskt kunnande.

2. Europaparlamentet betonar att alla rekommendationer från det särskilda utskottet bör följas upp av de behöriga ständiga utskotten.

3. Europaparlamentet beslutar att befogenheterna, personalen och de tillgängliga resurserna för parlamentets ständiga utskott med ansvar för frågor som rör antagande, övervakning och genomförande av unionslagstiftning med anknytning till de ständiga utskottens respektive ansvarsområden inte ska påverkas, utan kvarstå ograverade. Parlamentet betonar behovet av att säkerställa ett gott samarbete och ett gott informationsflöde mellan det särskilda utskottet och de berörda ständiga utskotten.

4. Europaparlamentet beslutar att sammanträdena ska hållas inom stängda dörrar när det särskilda utskottets arbete inbegriper bevisupptagning av konfidentiell natur, vittnesmål som innehåller personuppgifter eller diskussioner eller utfrågningar med myndigheter och organ om konfidentiell information. Vidare beslutar parlamentet att vittnen och sakkunniga ska få göra uttalanden eller avlägga vittnesmål inom stängda dörrar.

5. Europaparlamentet beslutar att förteckningen över personer som inbjudits till offentliga sammanträden samt närvaroförteckningarna och sammanträdesprotokollen, ska offentliggöras.

6. Europaparlamentet beslutar att konfidentiella dokument som har mottagits av det särskilda utskottet ska behandlas i enlighet med förfarandet i artikel 221 i arbetsordningen. Vidare beslutar parlamentet att sådan information ska användas uteslutande för utarbetandet av det särskilda utskottets slutliga betänkande.

7. Europaparlamentet beslutar att det särskilda utskottet ska bestå av 38 ledamöter.

8. Europaparlamentet beslutar att det särskilda utskottets mandatperiod ska vara 12 månader, varefter det ska lägga fram ett betänkande för parlamentet, i förekommande fall med rekommendationer om vilka åtgärder eller initiativ som ska vidtas.